

SMARTAIL #3
Liikenteen tilannekuvan rakentaminen ja
lähtötietoja kaupungin
liikennejärjestelmän CO2-laskentaan
ITS FACTORY 28.3.2025

Tapani Kuikka
Jukka-Pekka Alanissi

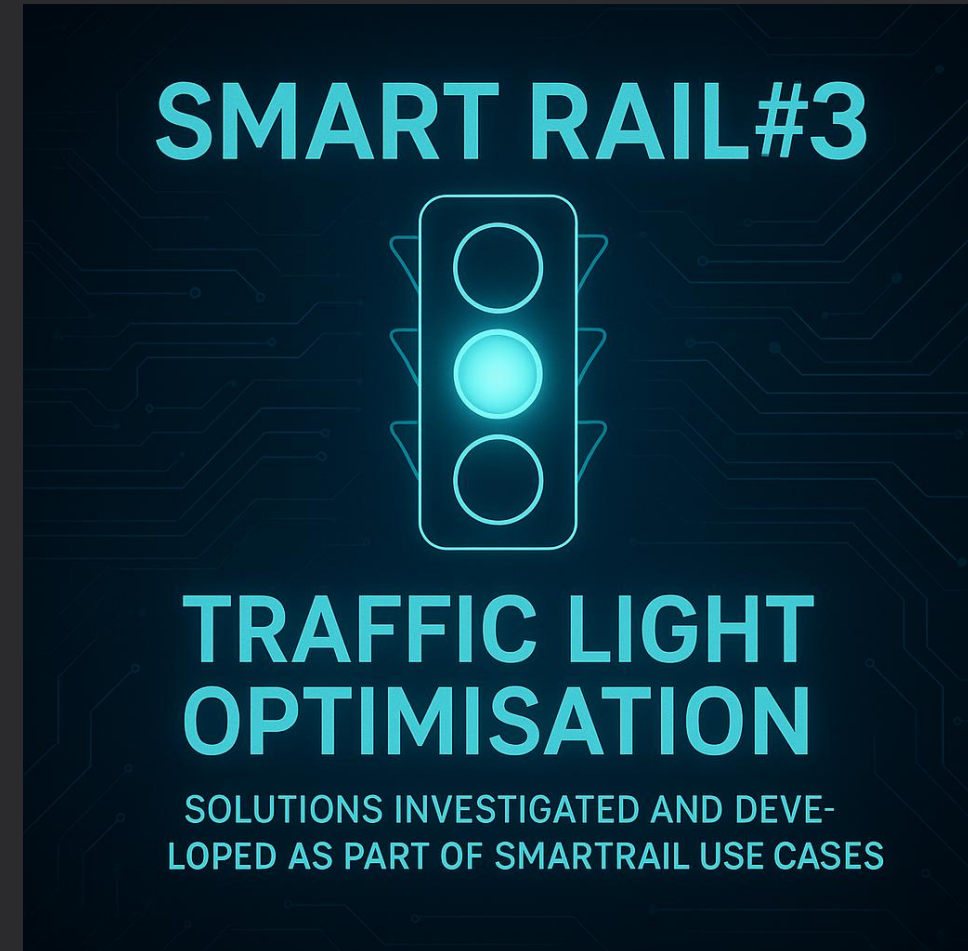
SmartRail#3 - Normivalaistus

TP1: City access

Kokonaismatkaketjun varmistaminen turvallisesti erityiskäyttäjille

TP2: Kaupunkiliikenteen säätöruuvi – Case Tampere

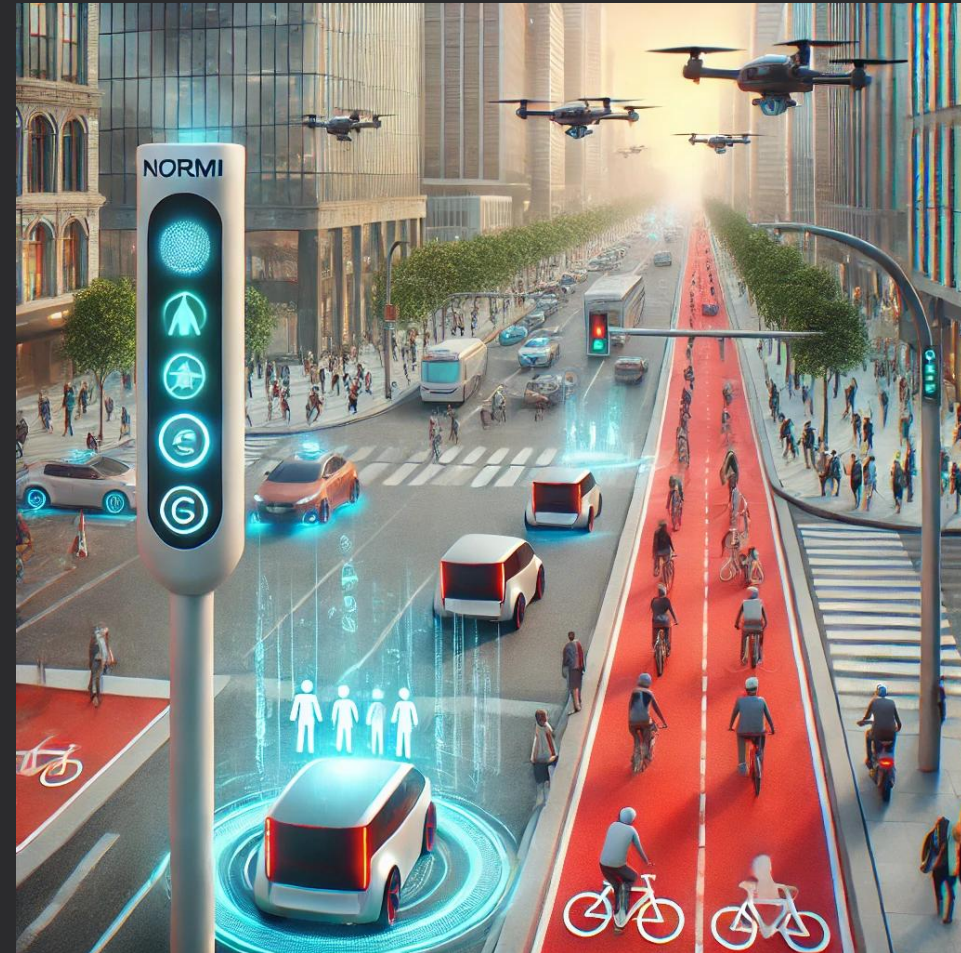
Työpaketissa tutkitaan ja kehitetään liikennevalojen paikallisen optimoinnin mekanismeista säätöruuviperiaatteella ja anturointiteknologian kriittisyyttä

Liikennevalojärjestelmä osanatekijänä liikenteen tilannekuvan muodostamisessa

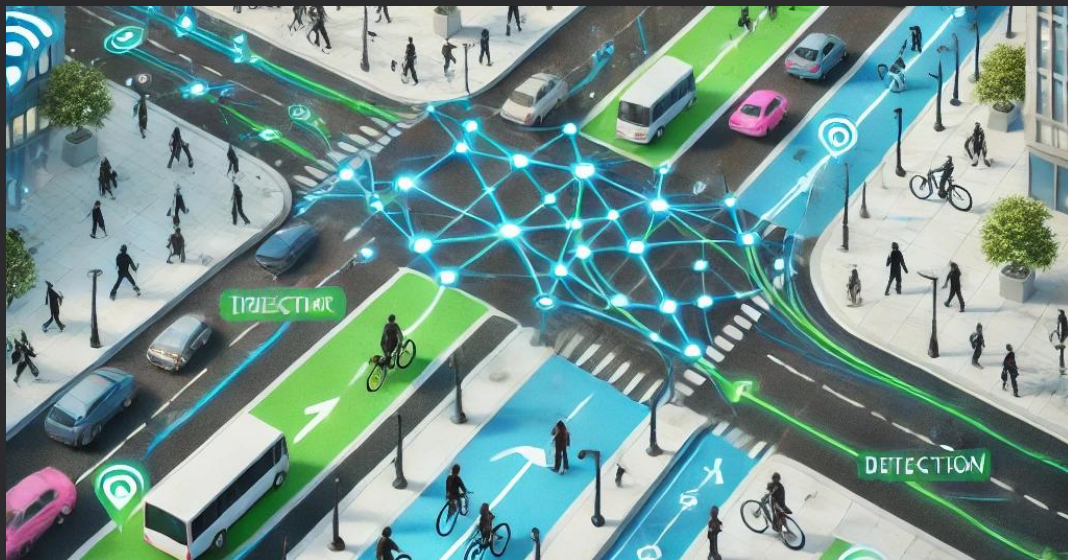
Nykyaikaiset liikennevalot varustettuna älykkäillä antureilla mahdollistavat reaaliaikaisen, kattavan ja luotettavan tilannetiedon sekä erittäin tärkeän tietolähteen liikenteen tilannekuvalle.

Liikennevalotiedon käyttö (1) **kulkutapojen tunnistamisessa** ja (2) **ohjauksessa** sekä (3) **tiedontuottaja** päästövähennyslaskelmissa.

Kuvitus: ChatGPT, luotu 2025.

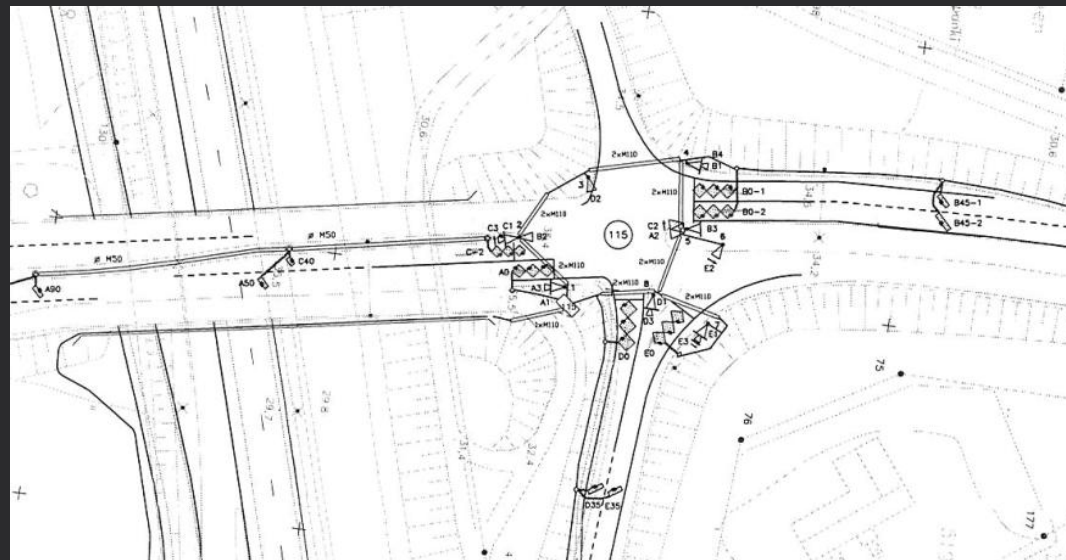
Kulutusapojen tunnistus ja monimuotoisuus

Kuvitus: ChatGPT, luotu 2025.

Kaupunkiliikenteen painopisteiden rakenne on muuttunut, älykkäältä sensorilta **vaaditaan ja oletetaan paljon!**

Tarve tunnistaa ja erotella kulkumuodot toisistaan sekä tuottaa tätä tietoa päättäjien ja asiantuntijoiden käyttöön, mutta samalla mahdollistaa kulkutapojen tunnistuksen ja painotukset liikennevalo-ohjauksessa.

Nykytilanteessa (~90%) perinteiset kelailmaiset eivät pysty erottelemaan eri kulkumuotoja riittävän luotettavasti. Jalankulkijoiden "tunnistus" toteutetaan painonapeilla, polkupyöräilijät havaitaan erillisellä tutkailmaisimella ja/tai kelailmaisimella.

Kulutusapojen tunnistamisen vaatimukset

Kaikkien kulutusapojen tunnistus ja erotteleminen

Säävarma

Tiedon jakaminen ja keskittäminen

Vaaratilanteiden ennakointi ja tunnistaminen

Optimoitu ja reaaliaikainen ohjaus

Kuvitus: ChatGPT, luotu 2025.

Päästölaskelmien tärkeä tiedontuottaja

Älykkäiden antureiden keskeisimmät hyödyt päästölaskelmien tukena.

- Tuo liikenteen CO₂-päästölaskelmiin tarkkuutta, ajankohtaisuutta ja mahdollistaa dynaamisen seurannan ja ohjaamisen.
- Auttaa ymmärtämään päästöjä paitsi liikennemäärien myös liikenteen sujuvuuden ja kulkutapaerottelun kautta.
- Tukee päästöjä vähentävän liikenneinfrastruktuurin ja älyliikenteen suunnittelua.

Liikenteen tilannekuvan ja CO2 laskentaa varten tuotettavan datan tuottaminen yhdestä liikenteen solmukohdasta

Liikennedata

Liikennemäärät & volyymit

Nopeustiedot

Sijantitiedot

Etuustiedot & liikenteen häiriötiedot

Ajoneuvodata

Ajoneuvojen Päästötiedot, käyttövoimatiedot

Kulkumuotojen luokittelu + dimensiot

Suunta & matkan pituus

FCD / liikennevirrat

Ympäristödata

Säätiedot

Tapahtumatiedot

C-ITS

Solmukohdan geometriatiedot (MAPEM)

Liikennevalokojen ajoitussignaalien tiedot (SPATEM)

Toiminnallinen / koostettu data

Joutokäynti / odotusajat

Jarrutus / kiihdyttäminen

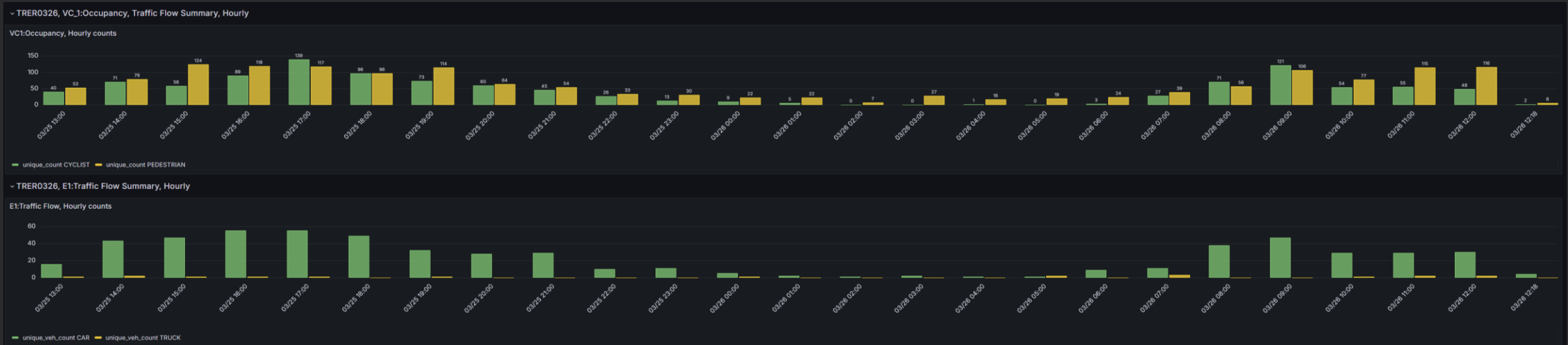
Ruuhkantunnistus

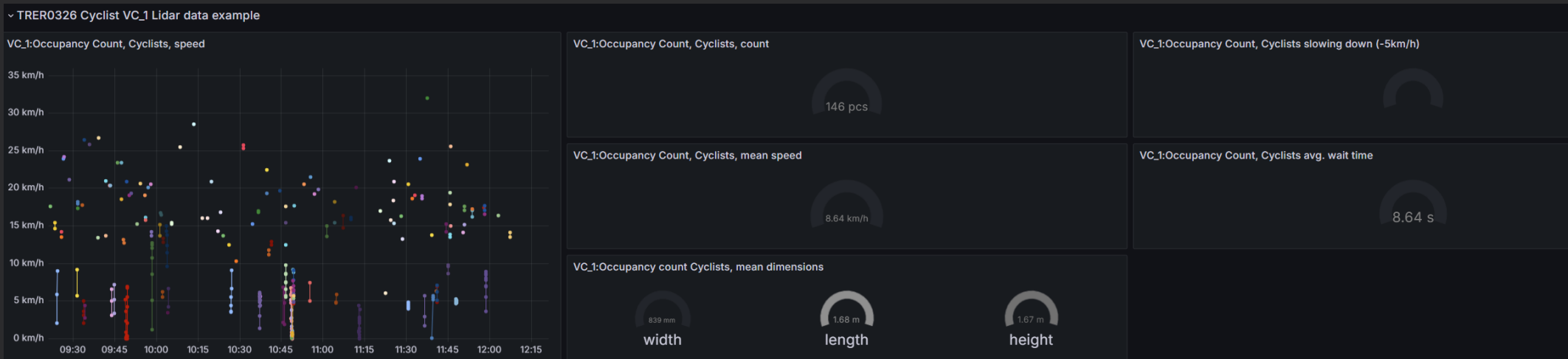
Ns. "Near-miss" -tiedot

Esimerkkejä kerättävästä datasta, TRE0326, osa 1

Liikennemäärä & volyymit kulkumuodoittain

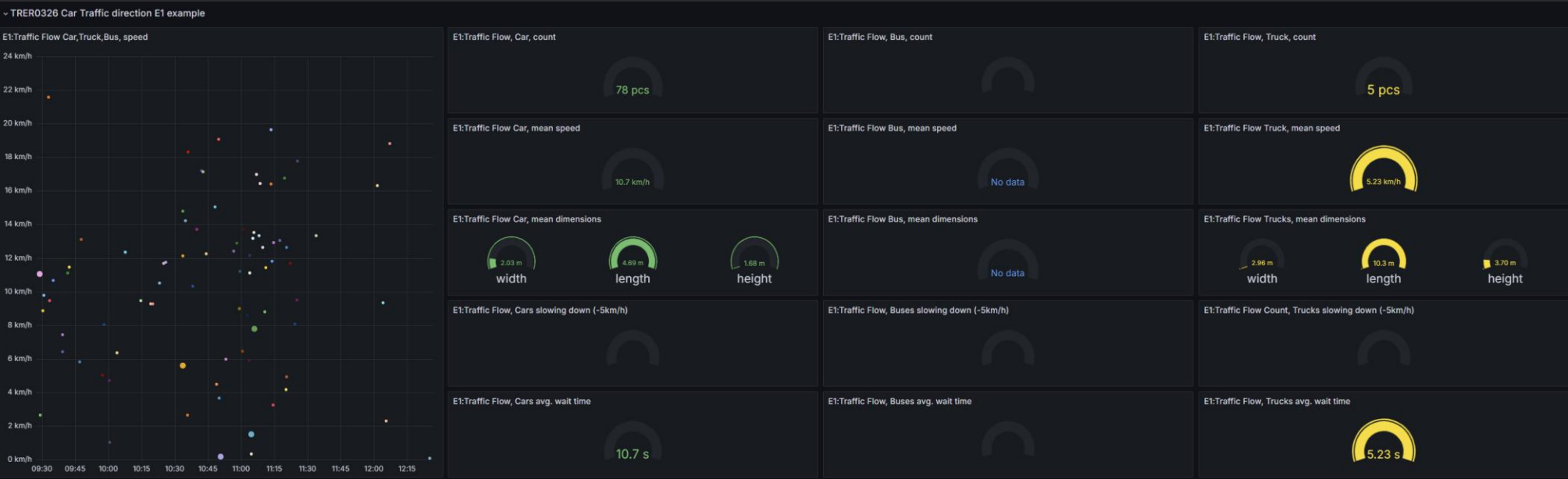
Tarkempi analyysi: Pyöräilijöiden liikkuminen

Tarkempi analyysi: Jalankulkijoiden liikkuminen

Tarkempi analyysi: Ajoneuvoliikenne

KIITOS

Jukka-Pekka Alanissi
Tapani Kuikka

Jukka-pekka.Alanissi@normi.fi | tapani.kuikka@normi.fi